

kan han ikke se. Jeg veed, der er Folk, der ere bange for, at dersom vi nu hjælpe her, hjælpe vi en stor Mængde Eiendomsbesiddere, som ikke trænge til det, men saadan er det ikke. Jeg veed ikke, hvordan det er paa Verne, men i Sjælland er det ikke saaledes. Der have vi sat den nævnte Forandring igjennem; nu kan Ingen faae Vaan uden i en mindre Eiendom, der er i en selvstændig Drift. Jeg vil derfor slutte med at sige, at jeg vil ønske, vi maa komme til et Resultat, der ligger den værdige Forslagsstillers Forslag saa nært som muligt. Jeg vilde have ønsket, at denne Sag var kommen til Behandling saa tidlig, at vi kunde have haft noget Haab om, at den kunde være ført igjennem i denne Samling, og det var der i alt Fald Udset til, dersom vi havde haft noget længere Tid. Jeg kan ikke se Andet, end at i Henhold til, hvad der er passeret her i Thinget for et Par Aar siden, maa der i alt Fald her kunne gøres Noget. Det er virkelig i disse trykkende Tider beklageligt, om det ikke skulde lykkes at gjøre Noget, for der er Tusinder af Husmænd og Smaafolk ovre i Sjælland — det er dem, jeg nærmest tænker paa, thi der er det jo, Foreningen især har taget Fart — der komme til at sidde en 6—8 Aar, inden de mærke det Mindste til Konverteringen. Derfor vil jeg haabe og ønske, at der fra alle Sider maa blive taget saaledes paa dette Forslag, at der i alt Fald maa komme Noget ud af det. Selv om vi ikke kunne naae Alt, hvad Forslagsstilleren ønsker, er jeg overbevist om, at det vil blive modtaget med Taknemmelighed af Tusinder af de Vaansøgere, som ere i disse Foreninger.

Judenrigsministeren (Singerlev):

Da Loven af 28de Mai 1880 blev given, var man dog vist fra alle Sider ganske enig i, at det, man der søgte, var at indføre et stort Gode for Husmandsklassen i det Hele. Det var det, man tænkte sig dengang, og det lykkedes ogsaa i flere Retninger at give dem en i alt Fald sikkrere økonomisk Eksistens, idet de kunde faae Vaan, og faae disse paa bedre Vilkaar end tidligere. Hvad hvede Staten den Gang? Foruden Bidrag til Stiftelse af Foreningen hvede den særligt Bidrag til enhver Taxation ved at refundere dens Omkostninger og fremdeles vel at mærke Rentegaranti for Foreningens Kasseobligationer, hvilket altid vil sikke dem Kurs om trent som Statsobligationer; det er en meget betydelig Begunstigelse, som jeg ikke veed er tilstaaet nogen anden. Nu nævnedes den værdige sidste Taler, at Husmandskreditforeningen ikke fuldt ud bestaar af Husmænd alene, og det er ganske rigtigt. Bestyrelsen

for Husmandskreditforeningen begyndte med i høi Grad at ville faae saa Mange som muligt ind, og en Mand kan jo eie saa mange Jordstykker, han vil, naar de blot ere i særligt Brug. Man kan jo altsaa sige, at man har ingenlunde Sikkerhed for at have fat paa Husmandsklassen alene. Smid- lertid maa man i Praxis se bort fra det, thi jeg tror nok, værdige Medlemmer have Ret i, at det i det Hele og Store er Smaafolk, der ere i Foreningerne; men der er en hel Del Andre, og gjennem Beretningerne kan man ikke faae fat derpaa. Altsaa Lovgivningsmagten gav denne Begunstigelse, og det har holdt Obligationerne i Kurs. Saa kom Konverteringstanken op. Kreditforeningen ønskede at konvertere og henvendte sig til Regeringen. Her blev forelagt et Lovforslag for at lette Konverteringen for Husmandskreditforeningerne — ja, det var egentlig den ene, der var særlig ivrig for det — men Lovforslaget blev ikke gennemført i Rigsdagen, og man maatte gaa en anden Vej. Hvad gjorde saa Husmandskreditforeningerne, særlig den jydsk? De kom til Ministeren og sagde: Kunne vi ikke ordne denne Sag paa egen Haand? Jeg sagde: Ja, vi kunne jo forsøge paa det, men saa maa De vide, at Amortisationsfristen maa holdes, som den staar. Vilkaarene blive noget anderledes. De maa tage under Overveelse, hvilke Vilkaar De kunne byde, og faae Interessenterne til at gaa ind derpaa. For mit Vedkommende skal jeg stille mig saa kulant som muligt til Deres Ønsker om Konvertering, idet jeg erkjender det for ønskeligt, at vi faae en Konvertering. Saa gjorde man det. Man tog sin Beslutning, Generalforsamlingerne billigede det, Ministeren approberede det, og under de Omstændigheder konverteredes der. Altsaa for saa vidt har jeg kunnet hjælpe dem. Hvorfor gjorde de nu det? Fordi de mente, at de og Interessenterne vare vel tjente dermed. Hvorfor skulde de ellers have gjort det? Jeg veed heller ikke reittere, end at der hos Interessenterne i det Hele var Tilfredshed, da det stete. Nu er det ganske vist, at det er særlig misligt nu at ville rokke ved en Ordning, som paa denne Maade er gennemført frivillig. Man maa ogsaa se hen til, om Vedkommende virkelig ikke have haft Fordele, som have Noget at betyde for dem ogsaa i Fremtiden, selv om de i nogle Aar skulle være forøget Rente eller reittere — ikke stvrig ville faae den tilsigtede Nedsættelse i Rente. Ere de, som vare i Kreditforeningerne den Gang, mindre heldige stillede end de, der komme til nu? Det er Spørgsmaalet, thi Forslagsstilleren mener nu, at man skulde hjælpe de ældre